

Palkkalautakunnan vähemmistön mielestä olisi kaikille työttömyystyöntekijöille suoritettava kaupungin palkkahinnoittelun mukainen palkka 15 %:n aikatyö- ja hyvänmiehenlisällä korotettuna. Samaten olisi heihin sovellettava samoja työehtoja ja sosiaalisia sääntöjä kuin varsinaisiin työntekijöihin. Työntekijäin sairaus- ja hautausapuasääntöä taas sovellettiin ainoastaan varsinaisista töistä työttömyystöihin siirrettyihin työntekijöihin, ellei heitä ollut otettu palvelukseen erikoisammattimiehinä. Työtapaturman varalta on työttömyystyöntekijät vakuutettu samoin kuin vakinaiset työntekijät. Koska kaupungin järjestämissä töissä on noudatettu työllisyyslainsäädännössä edellytettyä palkkausta sekä voimassa olevia muita määräyksiä, ei aloitteen kaupunginhallituksen mielestä tullut antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (15. 1. 70 §, 23. 4. 375 §).

Seuraavat aloitteet päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi:

vt Hakulisen ym. aloite suunnitelman laatimiseksi seuraavan työttömyyskauden työttömyystöitä varten sekä toimenpiteisiin ryhtymiseksi työttömyyslainan saamiseksi valtiolta (26. 3. 330 §);

vt Saarisen aloite uusien työttömyystyömaiden avaamiseksi Helsingistä kotoisin oleville valtion siirtotyömaille osoitetuille työntekijöille (3. 12. 933 §).

Nuorisotyö. Nuorisotoimistoon päätettiin 1. 1. 1959 lukien perustaa seuraavat uudet virat: (palkkaluokka ja kielitaitoluokka on merkitty sulkuihin viran nimen jälkeen) nuorisoneuvojan virka (22, IV), jonka haltijalta vaaditaan korkeakoulututkinto sekä perehtyneisyys huolto- ja nuorisotyöhön, kerhokeskusten valvojan virka (19, IV), vahtimestari-mekaanikon virka (15), toimistoapulaisen sekä vahtimestari-kalustonhoitajan virka (11) (10. 9. 679 §).

Vt Laineen ym. aloite nuorison vapaa-ajanvietto- ja huvittelupaikkojen järjestämiseksi ks. s. 78.

Vallilan nuorisotalon rakentamista koskeva vt Kauhasen ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (4. 6. 517 §).

8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Uuden kansakoululain kansakoulunopettajien virkoihin ja palkkaukseen aiheuttamat muutokset. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnat olivat uuden kansakoulujen palkkauslain kansakoulunopettajien palkkauksiin edellyttämiä muutoksia silmällä pitäen tehneet ehdotuksen kansakoulujen ohjesäännön 17 ja 19 §:n muuttamiseksi. Esityksen johdosta kaupunginvaltuusto päätti, että kansakoulujen opettajat pysytetään kaupungin virkasäännön alaisina ja palkat pysytetään entisen palkkajärjestelmän mukaisina. Kaupunginhallituksen tehtäväksi annettiin valmistella uuden lain aiheuttamat ohjesäännön muutokset (9. 12. 935 §, kunn. as. kok. n:o 104).

Eo. päätöksen johdosta kaupunginhallitus oli laatinut kansakoulujen ohjesäännön muutosehdotuksen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi. Kaupunginvaltuusto palautti asian kaupunginhallitukseen (22. 12. 980 §).

Kansakoulujen ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto oli v. 1957 (ks. s. 55) päättänyt lisätä kansakoulujen ohjesäännön 2 §:ään uuden 6. kohdan, joka koski koulujen soittokoneiden luovuttamista eri tarkoituksiin. Kouluhallitus oli vahvistanut mainitun ehdotuksen (26. 3. 285 §, kunn. as. kok. n:o 24).

Kouluterveydenhoito-ohjesäännön hyväksyminen, ks. s. 29.

Aivovaurioiden koulunkäyntimahdollisuuksien tehostamista koskeva vt Hosian ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (4. 6. 513 §).

Suomenkieliset kansakoulut. Snellmanin kansakoulun vanhan osan korjaus- ja muutostöiden loppuun suorittamista varten saatiin v:n 1957 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen päaluokan lukuun Talorakennukset kuuluvia määrärahoja »Vanhat kansakoulurakennukset; erinäisiä muutos- ja perusparannustöitä» ylittää enintään 3 892 520 mk. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että em. 107.3 mmk:n suuruudesta määrärahasta saatiin talousarvion perusteluista poiketen eräiden muiden koulujen säästyneistä määrä-

rahoista käyttää 5.2 mmk niin ikään Snellmanin kansakoulun vanhan osan korjaus- ja muutostöiden loppuun suorittamista varten (29. 1. 111 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään em. pääluokkaan ja lukuun kuuluvasta siirtomäärärahasta »Poikien ammattikoulu; kortteli n:o 701:n rakennus» enintään 17.6 mmk talousarvion perusteluista poiketen Porolahden kansakoulu- ja kirjastorakennusten keskeneräisten rakennus- ja lisätöiden sekä talorakennusosaston 23. 4. päivätyn pihasuunnitelman mukaisten töiden suorittamista varten (4. 6. 507 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen sivukoulujen itsenäistäminen. Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan itsenäistämään seuraavat sivukoulut 1. 8. lukien: Haagan pohjoisen, Mellunkylän alakoulun, Malmin, Maunulan ja Kaarelan koulut sekä ylittämään määrärahaa Palkkiot enintään 36 594 mk itsenäistettyjen koulujen johtajien palkkioiden suorittamista varten kertomusvuonna (4. 6. 499 §).

Suomenkielinen työväenopisto oikeutettiin ylittämään kaluston hankintaa varten merkittyä määrärahaa enintään 6.325 mmk hankintatoimiston esittämän supistetun hankintaohjelman toteuttamista varten sekä kaluston kunnossapitoa varten merkittyä määrärahaa enintään 200 000 mk vanhan kaluston kunnostamista varten (6. 8. 619 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan maalari Antti Palomaan suomenkieliselle työväenopistolle testamenttaaman omaisuuden 187 833 mk (15. 1. 43 §).

Ruotsinkieliseen työväenopistoon päätettiin perustaa 1. 9. lukien 13. palkkaluokkaan kuuluva talonmies-lämmittäjä-vahtimestarin virka. Palkan suorittamista varten kertomusvuonna myönnettiin ao. määrärahoista 138 400 mk (26. 2. 195 §).

Ammatteihin valmistavat koulut. Kaupunginvaltuusto päätti, että kertomusvuoden syyslukukausi saatiin ammattiopetuslaitosten ohjesäännöstä poiketen aloittaa valmistavassa poikien ammattikoulussa 28. 8., valmistavassa tyttöjen ammattikoulussa 29. 8. ja kirjapainokoulussa 18. 8. (18. 6. 560 §).

Kaupunginvaltuusto päätti,

että ammattikoulujen rehtoreille suoritetaan varsinaisen palkkauksensa lisäksi rehtorinpalkkio, jonka peruspalkkio on 45 100 mk ja lisäpalkkio jokaisesta 4 luokkaa ylittävältä luokasta 5 200 mk, kuitenkin siten, että 15 luokkaa ylittävältä osalta lisäpalkkio on 3 300 mk, jolloin valmistavan tyttöjen ammattikoulun leipomo ja ruokala samoin kuin kirjapainokoulun laakapaino on katsottava luokiksi,

että valmistavan poikien ammattikoulun rehtorille suoritetaan varsinaisen palkan ja rehtorinpalkkion lisäksi ylituntipalkkio ja kotityökorvaus vastaavan opettajan täysiä tuntimääriä vastaavasti,

että valmistavan tyttöjen ammattikoulun rehtorille suoritetaan varsinaisen palkan ja rehtorinpalkkion lisäksi ylituntipalkkio ja kotityökorvaus 9 viikoittaisen ylituntin mukaan laskettuna,

että kirjapainokoulun rehtorille suoritetaan varsinaisen palkan ja rehtorinpalkkion lisäksi ylituntipalkkiot ja kotityökorvaus hänen todella pitämiensä ylituntien ja suorittamansa kotityön mukaan,

että kähertäjäkoulun rehtorille suoritetaan varsinaisen palkan ja rehtorinpalkkion lisäksi ylituntipalkkiot hänen todella pitämiensä ylituntien mukaisesti,

että rehtorien opetuksen kuunteluvelvollisuus määräytyy kauppa- ja teollisuusministeriön 22. 1. 1948 antamien normien mukaisesti,

että rehtoreiden tulee työskennellä rehtorin tehtävissä, valmistavan poikien ammattikoulun rehtorin vähintään 24 tunnin viikoittaista opetusvelvollisuutta ja täysimääräisiä ylitunteja vastaava tuntimäärä, valmistavan tyttöjen ammattikoulun ja kähertäjäkoulun rehtoreiden puuttuvaa opetusvelvollisuuttaan ja täysimääräisiä ylitunteja vastaava tuntimäärä sekä kirjapainokoulun rehtorin vähintään puuttuvaa opetusvelvollisuuttaan vastaava tuntimäärä ja

että edellä mainitut opetusvelvollisuutta koskevat määräykset astuvat voimaan heti ja palkkioita koskevat määräykset 1. 1. alkaen olemaan voimassa toistaiseksi siihen saakka, kunnes ammattiopetuslaitosten uusi ohjesääntö ja opetussuunnitelma ovat astuneet voimaan (21. 3. 465 §).

Ylimääräisten kurssien järjestämiseksi työttömiksi joutuneita nuoria henkilöitä varten kaupunginvaltuusto oikeutti ammattiopetuslaitosten johtokunnan ylittämään valmistavan poikien ammattikoulun määrärahaa Kurssitoiminta enintään 1.9 mmk ja

valmistavan lyttöjen ammattikoulun vastaavaa määrärahaa enintään 584 000 mk (7. 5. 396 §).

Rakennuslalle pyrkivien nuorten ammattikoulutuksen parantamista koskeva vt Saari-
sen ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (6. 8. 626 §).

Ammattioppilaslautakunnan johtosäännön hyväksyminen ja ammattioppilaslautakunnan
asiamiehen viran perustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä ammattioppilas-
lautakunnan johtosäännön ja perustaa lautakuntaan 1. 4. lukien 29. palkkaluokkaan ja
III kielitaitoluokkaan kuuluvan asiamiehen viran, jonka palkan suorittamista varten
kertomusvuonna saatiin käyttää lautakunnan määrärahoja Tilapäiset viranhaltijat, tilin
perusteluista poiketen (26. 2. 197 §, kunn. as. kok. n:o 30).

Lastentarhat. Lastentarhain lautakunnan ja sen alaisten laitosten ohjesäännön muut-
taminen, ks. s. 30.

Lastentarhain toimistoon päätettiin perustaa 1. 1. 1959 alkaen 12. palkkaluokkaan
kuuluva toimistoapulaisen virka (7. 5. 427 §).

Kaupunginvaltuusto päätti määrätä, että Vartiokylään rakennettavaan lastentarha-
ja seimihuoneistoon siirretään Mellunkylän lastentarhan kokopäiväosaston toiminta sekä
Alppimajan ja Kallion suomenkielisten lastentarhojen kummankin yhden puolipäivä-
osaston toiminta sekä että sanottuun lastentarhaan perustetaan 30 lapsen lastenseimi,

määrätä että Alppimajan ja Kallion lastentarhoissa kummassakin keskeytetään yhden
puolipäiväosaston toiminta kertomusvuoden syyskaudeksi ja niissä toimineet lastentarhan-
opettajat sijoitetaan muihin lastentarhoihin.

siirtää lastentarhoissa ja niihin liittyvissä laitoksissa yhden 21. palkkaluokkaan kuulu-
van lastentarhanjohtajan viran 1. 1. 1959 lukien 22. palkkaluokkaan sekä muuttaa yhden
8. palkkaluokkaan kuuluvan talousapulaisen viran samasta ajankohdasta lukien 9. palk-
kaluokkaan kuuluvaksi keittäjän viraksi,

perustaa lastentarhoihin ja niihin liittyviin laitoksiin 1. 1. 1959 lukien yhden 19.
palkkaluokkaan kuuluvan lastenseimenopettajan viran ja yhden 13. palkkaluokkaan
kuuluvan lastenhoitajan viran,

perustaa lastentarhoihin ja niihin liittyviin laitoksiin 1. 3. 1959 lukien kaksi 13. palk-
kaluokkaan kuuluvaa lastenhoitajan virkaa sekä yhden 7. palkkaluokkaan kuuluvan las-
tentarha-apulaisen viran. Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin irtisanomaan Mellunkylän
lastentarhan entisen huoneiston vuokrasopimus uutta järjestelyä vastaavasti ja päätty-
mään viimeistään 31. 5. 1959 (10. 9. 671 §).

Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piirihallitukselta ostettavaan, (ks. s.
61) tontilla Käpylantie 10 olevaan rakennukseen päätettiin 1. 1. 1959 perustaa 50 lapsen
lastentarha, joka käsittäisi 25 kokopäivä- ja 25 puolipäiväpaikkaa. Samalla päätettiin
lastentarhoihin perustaa samasta ajankohdasta lukien 21. palkkaluokkaan kuuluva lasten-
tarhanjohtajan virka, kaksi 20. palkkaluokkaan kuuluvaa lastentarhanopettajan virkaa
sekä yksi 8. palkkaluokkaan kuuluva talousapulaisen virka (10. 9. 672 §).

Kotikallion lastentarhan yksi 8. palkkaluokkaan kuuluva lastenhoitajan virka päätet-
tiin lakkauttaa 31. 8. alkaen, samalla päätettiin samaan palkkaluokkaan kuuluva lasten-
hoitajan virka muuttaa 1. 9. alkaen 7. palkkaluokkaan kuuluvaksi lastentarha-apulaisen
viraksi, siten että sen haltijalle suoritettaisiin henkilökohtaisena palkanlisänä hänen 8.
palkkaluokan mukaisen palkkansa ja 7. palkkaluokan mukaisen palkan välinen erotus
hänelle kuuluvine ikälisineen sinä aikana, jolloin hän hoitaa sanottua lastentarha-apulai-
sen virkaa Kotikallion lastentarhassa. Vielä päätettiin 31. 12. lukien lakkauttaa lasten-
seimen kaksi 8. palkkaluokkaan kuuluvaa talousapulaisen virkaa (7. 5. 428 §).

Kaupunginvaltuusto päätti periaatteessa, että Pohjois-Haagan III alueelle perustetaan
enintään 100 paikkaa käsittävä lastentarha tai lastentarha seimiosastoinen (3. 12. 911 §).

Uusien osastojen perustamiseksi esikaupunkialueella oleviin lastentarhoihin oli vt
Hopeavuori 10. 9. tehnyt aloitteen, jossa huomautettiin esikaupunkialueiden suuresta lap-
sirunsaudesta ja siitä, että kaupunki ei ole jaksanut huolehtia tarvittavien lastentarhojen
perustamisesta niille. Koska myöskin äitien on hankittava itselleen ansiotyötä, jotta perhe-
voisi suorittaa asunnoista maksettavan korkean vuokran ja turvata toimeentulomahdollii-
suutensa, olisi ryhdyttävä kiireellisiin toimenpiteisiin, että esikaupunkialueiden lasten-
tarhoihin saataisiin lisää osastoja ja että huoneistotiloja niitä varten ryhdyttäisiin heti
etsimään. Lastentarhain lautakunta oli maininnut, että v. 1957 (ks. s. 60) oli päätetty, että
asemakaavoituksen yhteydessä tutkittaisiin lastentarha- ja seimirakennusten sijoittamista

samassa suhteessa eri alueille. Uusien asutusalueiden asemakaavaa laadittaessa olisi varattava tontit tai huoneistot lastentarhoja ja -seimiä varten n. 2 %:lle asukasmäärästä. Ko. alueiden suurimpiin puistoihin olisi myös varattava paikat mahdollisesti myöhemmin sijoitettavia rakennuksia varten siten, että hoitopaikkamäärä vastaisi n. 3 % asukasmäärästä. Jos kuitenkin alueilla, joilla on puutetta tällaisista paikoista, on muilla keinoilla saatavissa sopivia huoneistoja, tullaan uusien laitosten perustamista ehdottamaan sijoitusohjelmasta poiketen. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (10. 9. 698 §, 3. 12. 912 §).

Lastenseimen ja -tarhan perustamiseksi Pohjois-Munkkiniemeen olivat vt Vanhanen ja 13 muuta valtuutettua tehneet 7. 5. aloitteen, jossa he esittivät käsityksensä, että uusien asuma-alueiden asukkaiden tarvitsemien julkisten rakennusten tulisi olla valmiina käytettäväksi asukkaiden muuttaessa alueille. Pohjois-Munkkiniemi oli mm. tällainen uusi alue, jonka asukasmäärä koko ajan kasvoi, mutta jolta puuttui sille välttämätön lastentarha ja -seimi. Lastentarhain lautakunta oli valmistellussaan v. 1956 investioitiohjelmaa ehdottanut erilaisia vaihtoehtoja ko. lastenseimi ja -tarharakennuksen sijoittamiseksi. V. 1958 oli esitetty sen sijoittamista koulurakennuksen yhteyteen siten, että laitokseen saataisiin lastentarha 100 lasta ja -seimi 30 lasta varten. Kaupunginhallitus oli lastentarhain lautakunnan esityksestä pyytänyt koulurakennuskomitean lausunnon, jonka saavuttua mainittu kysymys otettaisiin periaatteessa ratkaistavaksi. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi (7. 5. 444 §, 3. 12. 913 §).

Lasten kesävirkestystoiminnan järjestämisestä v. 1953 (ks. s. 37) tekemässään aloitteessa olivat vt Aira Koskinen ym. todenneet lasten lukumäärän kasvaessa vanhempien joutuneen vaikeuksiin ennen kaikkea kouluikäisten lastensa kesänviettoa järjestäessään. Varatommilla ja vähävaraisilla perheillä ei ole useinkaan mahdollisuuksia sijoittaa lapsiaan maaseudulle, joten kaupunginhallituksen olisi kiireellisesti ryhdyttävä toimenpiteisiin maksuttoman kesävirkestystyksen järjestämiseksi kaupunkiin kesäksi jääville lapsille, siten että 6—12 vuotiaille lapsille järjestettäisiin päiväsiirtolapaikkoja kaupungin läheisyydessä ja että kaupungin puolesta järjestettäisiin kuljetukset näihin siirtoloihin. Kaupunginhallitus oli pyytänyt asiasta luusunnon v. 1953 lasten kesävirkestystoiminnan järjestämistä tutki- maan asetetulta komitealta. Komitea oli ehdottanut, että lapsille myönnettäisiin ilmaiset lomamatkat rautateillä ja linja-autoissa. Edelleen olisi kehitettävä lasten sijoittamista perhehoitoon. Komitea oli suositellut päiväsiirtoloiden ja leikkikenttätöiminnan järjestämistä, koska päiväsiirtoloiden hoitopäiväkustannukset olivat myös suhteellisen edulliset. Suurempien lasten kehittävimpänä lomanviettotapana oli komitea pitänyt leiritoimintaa. Kustannuksiltaan kalliita, normaali lapsille tarkoitettuja kesäsiirtoloita olisi perustettava vain välttämätöntä tarvetta vastaavasti. Äitien lomanviettoa varten talousarvioon merkityn määrärahan komitea ehdotti siirrettäväksi urheilu- ja retkeilylautakunnalta lastensuojelulautakunnan käytettäväksi. Kaupungin avustamiin kesäsiirtoloihin pääsyyn olisi etusija yleensä annettava vähävaraisten kotien lapsille, tällöin olisi kuitenkin otettava huomioon myös muut sosiaaliset syyt sekä pedagogiset että terveydenhoidolliset näkökohdat. Lastensuojelulautakunnan tehtäväksi olisi annettava kesävirkestystoiminnan valvominen ja ohjeiden antaminen. Myöskin ao. lautakunnat olivat yhtyneet komitean esittämiin periaatteisiin. Käsitellessään molempien komiteain ehdotuksia kaupunginhallitus oli päättänyt, että lasten kesävirkestystoiminta ja sitä tarkoitusta varten myönnettävä kaupungin avustus olisi järjestettävä kesävirkestystoiminnan järjestämiskomitean 4. 6. 1955 päivätysssä mietinnössä ehdotetulla tavalla siten, että avustussäärärahain käyttöön ja talousarvioon merkitsemiseen nähden tehtäisiin eräitä muutoksia, niin että äitien lomanviettoa varten varattu määräraha merkittäisiin edelleenkin urheilu- ja retkeilylauta- kunnan käytettäväksi sekä että lasten kesävirkestystoimintaan varattusta määrarahasta ei saisi myöntää avustuksia rakennusten korjauksiin, hankintoihin ja rakennuskustannuksiin. Lasten kesävirkestystyksen myönnettävä määräraha päätettiin merkitä lastensuojelu- lautakunnan käytettäväksi, kansakoululasten sekä lastentarhojen kesävirkestystoimin- taan varattavat määrarahat taas päätettiin merkitä talousarvioehdotukseen siten, että niistä ilmenee, mikä yhdistys huolehtii ko. toiminnan järjestämisestä. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä selostetut lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (26. 2. 192 §).

Puistotähtitoiminnan tehostamista koskeva vt Har n aloite päätettiin lähettää kaupun- ginhallituksen valmisteltavaksi (4. 6. 514 §).

Avustukset. Kaupunginvaltuusto päätti kumota 18. 6. lainan myöntämisestä Helsingin

Kauppakoulu Oy:lle tekemänsä päätöksen sekä myöntää laitokselle 1 mmk:n ylimääräisen avustuksen yleisistä käyttövaroistaan (5. 11. 828 §).

Ranskalaisen Koulun Kannatusosakeyhtiölle päätettiin myöntää 1.012 mmk:n ylimääräinen avustus, koulua varten merkittyä määrärahaa ylittäen, alkeiskoulun ylläpitämistä varten (12. 3. 258 §).

Helsingin Nuorten Naisten Kristilliselle Yhdistykselle päätettiin myöntää 42 000 mk:n lisäavustus käytettäväksi saman suuruisen palkankorotuksen maksamista varten yhdistyksen ylläpitämän lastentarhan opettajille ja apulaiselle kuin kaupungin vastaaville viranhaltijoille oli myönnetty (3. 12. 914 §).

Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan Piirin Piirihallituksen ylläpitämän Käpylän ja Pitäjänmäen lastentarhan opettajille maksettavaa palkankorotusta varten myönnettiin 291 356 mk:n ylimääräinen avustus (29. 1. 101 §, 3. 12. 915 §).

Töölön Lastenseimi -nimiselle yhdistykselle myönnettiin 200 000 mk:n lisäavustus (5. 11. 826 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Kaupunginkirjaston kaksi 7. palkkaluokkaan kuuluvaa siivoojan virkaa päätettiin lakkauttaa 1. 7. lukien ja Pasilan sivukirjaston samaan palkkaluokkaan kuuluva siivoojan virka 1. 1. 1959 lukien (21. 5. 464 §, 19. 11. 864 §).

Porolahden sivukirjaston kaluston hankkimista varten saatiin kaupunginkirjaston kaluston hankintamäärärahoja ylittää 3.5 mmk ja ko. kirjaston peruskirjavaraston hankkimista varten määrärahoja Kirjallisuus ja sidonta enintään 1.5 mmk (7. 5. 397 §, 26. 3. 323 §).

Kirjasakkoina kertyneiden varojen käyttämiseksi helsinkiläisten kirjailijoiden avustamiseen ja stipendeihin oli vt Schildt tehnyt v. 1957 (ks. s. 63) aloitteen, jossa mainittiin muissa Pohjoismaissa jo muutamia vuosia sitten otetun käytäntöön pakollinen kirjastomaksu, joka peritään kaikista julkisista kirjalainoista ja joka jaetaan kirjailijoille. Suomesakin oli asiaa suunniteltu, mutta se ei toistaiseksi ollut johtanut tulokseen. Kun kirjailijoille kaupungin taholta jaettava avustukset ovat tarpeeseen nähden vähäiset, oli aloitteentekijä ehdottanut niiden lisäämistä käyttämällä tarkoitukseen kirjasakoista kertyneitä varoja. Kirjastolautakunta oli pitänyt esitystä suotavana sekä esittänyt, että kaupunginhallituksen tulisi tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen suorittaa apurahojen jako kumpaankin kieliryhmään kuuluville kirjailijoille edellisen vuoden lainausten suhteessa. Revisiotoimisto, joka ei ollut halunnut puuttua siihen, oliko kaupungin syytä ryhtyä jakamaan kirjailijoille apurahoja aikana, jolloin kaupungin menot muutenkin olivat suuret, oli ollut sitä mieltä, että apurahojen jakoperusteena käytettävää tilastoa laadittaessa olisi ruotsinkielisestä kirjallisuudesta otettava huomioon vain Suomessa julkaistu kirjallisuus. Apurahan saajan tulisi olla Helsingissä työskentelevä ja asuva henkilö ja apurahojen jakajana kaupunginhallitus. Kun kirjastolautakunnan lausunnosta oli ilmennyt, ettei kirjasakkoina saatu nettotulo ollut tarkalleen selvitetävissä eikä sitä voitaisi jakaa suoraan, olisi ko. summaa vastaava määräraha otettava talousarvioon kaupunginhallituksen käytettäväksi. Talousarviossa oli kuitenkin jo ennestään määräraha taiteilijain avustamista varten, joten ei ollut tarkoituksenmukaista sisällyttää siihen kahta määrärahaa samaan tarkoitukseen. Lisäksi oli taide- ja kirjallisuusapurahojen jakotoimikunta ilmoittanut tekevänsä ehdotuksen apurahojen korottamisesta 5 mmk:sta 6 mmk:aan, jolloin kirjailijoillekin myönnettävät apurahat jonkin verran suurenisivat. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (10. 9. 684 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan 31. 7. edesmenneen prof. Eino Kailan kaupunginkirjastolle testamenttaaman omaisuuden, joka käsitti osan lahjoittajan kirjastoa (19. 11. 866 §).

Akseli Gallen-Kallelan museosäätiön avustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki myöntää Akseli Gallen-Kallelan museosäätiölle vuosittaisen avustuksen, kuitenkin enintään 2 mmk, säätiön ylläpitämän Akseli Gallen-Kallelan museon käyttökustannuksia varten, joihin luetaan museon henkilökunnan palkkakulut, lämmitys- ja valaistuskulut sekä rakennusten ja alueen puhtaanapitokulut säätiön esittämän, hyväksyttävän tulo- ja menoarvion mukaan sekä

että kaupunginhallitus oikeutetaan valitsemaan kaksi jäsentä ko. säätiön edustajistoon (23. 4. 348 §).

Sibelius-viikon kustannukset. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää v:n 1957 talousarvioon kuuluvista yleisistä käyttövaroistaan 900 000 mk:n suuruisen määrärahan ja kertomusvuoden vastaavalta tililtä 575 413 mk:n määrärahan, eli yhteensä 1 475 413 mk v. 1957 järjestetyn Sibelius-viikon tappion peittämistä varten (12. 3. 259 §).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti sitoutua korvaamaan kertomusvuonna järjestettävän Sibelius-viikon mahdollisesti aiheuttaman tappion 1.3 mmk:n määrään saakka, minkä tappion peittämistä ja varojen myöntämisestä kaupunginhallituksen tulisi aikanaan tehdä uusi esitys, huomioon ottaen että varojen käyttö ja tilitys tapahtuu kalenterivuositain. Kaupunginhallitusta kehoitettiin enakkona myöntämään Sibelius-viikon järjestämistä varten kertomusvuonna tarvittavat varat tilitystä vastaan, siten että enakkovaroja saatiin käyttöä 1. 1. lukien (12. 3. 260 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki liittyy Sibelius Seura — Sibelius-Samfundet -nimisen yhdistyksen ainajäseneksi. Samalla kaupunginhallitus oikeutettiin nimeämään kaupungin edustaja seuran valtuuskuntaan (23. 4. 379 §).

Kaupunginteatterin perustaminen. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti

hyväksyä periaatteessa ehdotuksen kaupunginteatterin perustamisesta säätiön muotoisena, sitten kun sitä varten rakennettava teatteritalo on valmistumisvaiheessa ja siten, että säätiön nimi on Helsingin teatterisäätiö ja säätiön hallintoelimissä ovat edustettuina mm. Helsingin kaupunki, Helsingin kansanteatteriosakeyhtiö ja Helsingin Työväenteatterin Kannatusyhdistys,

kehottaa kaupunginhallitusta laatimaan luonnoksen säätiön säännöiksi ja tekemään esityksen määrärahan myöntämiseksi säätiön peruspääomaa varten,

kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin teatteritalon aikaansaamiseksi kaupungin toimesta luovutettavaksi talon valmistuttua eri sopimuksella Helsingin teatterisäätiön käyttöön,

määrätä talon rakennettavaksi teatteritalona, jossa on n. 800 paikan pääteatteri ja 250 paikan pieni näyttämö täydellisine näyttämötekniillisine laitteineen ja riittävine varasto- ja työhuonetiloineen sekä kahvio- ja baaritilat yleisölle ottaen huomioon, että rakennukseen voidaan lisätä myöhemmin mahdollisesti tuleva ravintola,

määrätä teatteritalon sijoitettavaksi Eläintarhan alueelle Ensi linjan ja Eläintarhan lahden välille,

kehottaa kaupunginhallitusta selvittämään kysymyksen valtion ja muunkin ulkopuolisen tuen saamiseksi teatteritalohankkeen rahoittamista varten,

todeta, ettei kaupunginteatterin perustaminen saa vaikuttaa heikentävästi täällä jo toimivien muiden teattereiden mahdollisuuteen saada kaupungin avustusta sekä

katsoa, etteivät vt Hakulisen ym. aloite ja ent. apul. kaup. joht. Pekka Railon puheenjohtolla toimineen teatterikomitean mietintö antanut aiheita enempiin toimenpiteisiin (19. 11. 867 §, khn mtö n:o 29).

Avustukset. Suomen Kansallisteatterin pyörönäyttämön ja erinäisten muitten laitteitten uusimisesta aiheutuneiden kustannusten peittämistä varten myönnettiin 8 mmk kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista (24. 9. 725 §).

Tapanilan Työväen Näyttämön pianon hankkimista varten myönnettiin 300 000 mk:n ylimääräinen avustus ao. määrärahoja ylittäen (24. 9. 726 §).

Sibelius-Akatemialle päätettiin myöntää 600 000 mk:n ylimääräinen avustus (18. 6. 561 §).

Taide- ja kirjallisuusapurahojen jakoa koskevien sääntöjen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1953 vahvistamansa (ks. s. 41, kunn. as. kok. n:o 10) kaupungin vuosittain myöntämien taide- ja kirjallisuusapurahojen jakoa koskevien sääntöjen 3 ja 4 §:n, jotka koskivat eri taiteilijaryhmien kesken jaettavan avustuksen suuruutta ja apurahojen jaon toimittamista (8. 10. 744 §, kunn. as. kok. n:o 131).

Kaupungin vanhojen rakennusten ja alueiden säilyttämistä entisellään ja kaupungin rakennustaiteellisesti arvokkaiden muistomerkkien ym. luettelointis- ja säilyttämistoimenpiteitä koskevat vtt Meltin ja Saastamoisen ym. aloitteet päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (26. 2. 220 §, 21. 5. 476 §).